

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	3. Concept werkplan 2012		
Betreft:	Concept werkplan 2012		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	BFS		
Datum:	Oktober 2011	Versie	
Bijlagen:	geen		

Dit document bevat het concept werkplan 2012 voor het Bureau, Forum en College Standaardisatie. Op verzoek van EL&I heeft het Bureau dit gemaakt op basis van de input vanuit met name de evaluatie en een bijeenkomst met EL&I, BZK en Logius.

Vragen die voorliggen ter bespreking zijn:

- 1) Zijn dit de juiste onderwerpen of mist er iets, moet er iets weg?
- 2) Wordt er op de juiste manier invulling gegeven aan de onderwerpen of moeten er bijvoorbeeld andere activiteiten ondernomen worden?

Op basis van deze bespreking zal het Bureau het document aanpassen en ter goedkeuring voorleggen aan het College. Het College kan dan nog wijzigingen aanbrengen.

Onderkend moet worden dat in het advies van EL&I aan het College voorgesteld wordt om naast de reguliere activiteiten ook gericht aandacht te besteden aan specifieke sectoren. Dat is nu nog niet meegenomen in dit concept plan.

Werkplan College en Forum Standaardisatie 2011

Vanuit een solide basis naar brede adoptie

Versie: 0.2
Status: concept
Datum: oktober 2011

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Vier jaar verlengt.....	5
1.2 Leeswijzer.....	5
1.3 Kader van de activiteiten.....	5
1.4 Criteria voor het kiezen van activiteiten	7
2. Activiteiten overzicht	8
2.1 De rode draad van de activiteiten.....	8
2.2 Overzicht van de activiteiten	9
2.3 De 11 deelplannen	10
Kernactiviteiten	10
2.3.1 Open standaarden: de lijsten	10
2.3.2 Open standaarden: adoptie open standaarden	11
2.3.3 Open standaarden: business cases	12
2.3.4 Open standaarden: beheer.....	13
2.3.5 Voorzieningen	14
2.3.6 Semantiek.....	15
2.3.7 Internationaal.....	16
2.3.8 Communicatie	17
Thema's.....	19
2.3.9 Authenticatie	19
2.3.10 Hergebruik overheidsinformatie/open data	19
2.3.11 Samenhang basisregistraties	21

1. Inleiding

1.1 Vier jaar verlengt

Om de elektronische dienstverlening van de overheid te verbeteren stelde het kabinet in 2006 het College en Forum Standaardisatie in. Beide instellingen adviseren over het bevorderen van digitale samenwerking (interoperabiliteit) tussen overheden onderling en tussen overheid, bedrijven en burgers. Dit zorgt ervoor dat verschillende digitale systemen steeds beter op elkaar zullen aansluiten, en dat gegevens makkelijker te delen zijn. Dat resulteert weer in lagere kosten. Het gebruik van open standaarden en voorzieningen speelt hierbij een belangrijke rol.

Het Forum en College worden na een gunstige evaluatie weer vier jaar verlengt om verder te werken aan betere interoperabiliteit. Komende jaren kan de sterke basis die er al ligt op het gebied van standaarden en de naamsbekendheid en gezag van het Forum en College verder uitgebouwd worden. In dit werkplan staat wat we in 2012 willen bereiken, waarom we dat willen doen en hoe we dat denken te doen. Veel leesplezier!

1.2 Leeswijzer

In paragraaf 1.3 van dit werkplan worden het kader van de activiteiten en externe ontwikkelingen benoemd die invloed hebben op de uit te voeren activiteiten. In paragraaf 1.4 staan de criteria voor de activiteiten. Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 de rode draad van de activiteiten geschetst en een overzicht gegeven. Tot slot worden in datzelfde hoofdstuk de onderwerpen in detail uitgewerkt.

1.3 Kader van de activiteiten

Het kader van de activiteiten wordt bepaald door het instellingsbesluit en de ICT beleidsinitiatieven vanuit het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (Digitale agenda.nl) en het ministerie van Binnenlandse Zaken (I-NUP en Compacte Rijksdienst). Daarnaast zijn er een aantal ontwikkelingen in de omgeving die van invloed zijn op de activiteiten in dit werkplan.

Instellingsbesluit

De taken van het Forum en College liggen vast in het nieuwe instellingsbesluit. **PM: dit is er nog niet.**

Evaluatie van het Forum en College

Uit de evaluatie van het Forum en College blijkt dat bestaansrecht, scope, doelstellingen en taken van College en Forum niet ter discussie staan. De evaluatie geeft wel aan dat de slagkracht van College en Forum kan worden versterkt door:

1. focus in de agendering van overheidsbrede interoperabiliteitsvraagstukken
2. benutting publiek/private meerwaarde door synergie met het bedrijfsleven;
3. sturing op adoptie van afgesproken standaarden;
4. afstemming met EU-standaardisatie.

In de bij hoofdstuk 2 uitgewerkte plannen zijn deze aanbevelingen overgenomen door te focussen op drie onderwerpen (open data, authenticatie, samenhang basis registraties), de business case van standaarden te verduidelijken voor bedrijven, meer samen te werken met ECP/EPN¹, meer nadruk op adoptie en het organiseren van stakeholderbijeenkomsten voor Europese afstemming.

¹ Electronic Commerce Platform Nederland. www.ecp.nl

De Digitale Agenda.nl

De door EL&I opgestelde Digitale Agenda.nl (2011-2015) schetst het ICT-beleid voor de periode 2011-2015. De focus ligt op de bijdrage die ICT kan leveren aan de economische groei in Nederland.

In de Digitale Agenda.nl wordt apart aandacht besteedt aan standaardisatie, open standaarden en aan het Forum en College Standaardisatie. Er staat bijvoorbeeld dat het kabinetsbeleid wordt voortgezet na 2011. Open standaarden blijven de norm bij aanschaf en gebruik van ICT-producten en -diensten door overheidsorganisaties. Expliciet worden een aantal standaarden en voorzieningen genoemd. IPv6 en de SBR standaard XBRL staan daarvan op de lijst voor "pas toe of leg uit."

Ook komen er voor een aantal topsectoren economische impactanalyses over de betekenis van open ICT standaarden voor waardeketens en de gegevensuitwisseling tussen bedrijven en overheden. Business case denken bij standaarden wordt hiermee belangrijker.

Behalve standaardisatie komt open data expliciet aan bod (één van de onderwerpen in dit werkplan) en komt er een recht op elektronische zakendoen. Dit laatste kan directe impact hebben op de adoptie van open standaarden en voorzieningen.

I-NUP

Het door ministerie van Binnenlandse Zaken opgestelde I-NUP (2010-2015) heeft na het nationaal uitvoeringsprogramma (NUP 2008-2010) het accent gelegd op implementatie. I-NUP heeft als doelstellingen onder meer: het centraal stellen van de vraag, bevorderen dat burgers zaken snel en zeker kunnen regelen en dat de overheid als één geheel, efficiënt, transparant en aanspreekbaar opereert. I-NUP is geschreven om adoptie van voorzieningen (berichtenbox), bouwstenen (stelsel van basisregistraties en authenticatiemiddelen) en standaarden (bijvoorbeeld webrichtlijnen) te bevorderen. Deze adoptie geldt vanuit de e-overheid zowel voor communicatie met burgers als met bedrijven. De Governance- en financieringsstructuur is voor dit doel met de komst van I-NUP aangepast. In de resultaatverplichting per 2015 is adoptie van open standaarden expliciet opgenomen: Gemeenten maken gebruik van de open standaarden zoals vastgesteld door het College Standaardisatie en werken hierbij volgens het principe "pas toe of leg uit".

Compacte Rijksdienst/I-strategie

In de nota 'Compacte Rijksdienst' en de daaraan gerelateerde I-strategie Rijk geeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan hoe in deze tijd van bezuinigingen toch betere kwaliteit gerealiseerd kan worden. Speerpunten zijn onder meer de Digitale werkomgeving, benutting van de Cloud, het op orde brengen van de informatiehuishouding, hergebruik, informatiebeveiliging en architectuur en standaardisatie.

Einde van het programmabureau NOiV

Het pbNOiV loopt in 2011 af. Afgelopen jaren hebben we veel samen opgetrokken. Uitgangspunt is dat BFS een aantal taken op het gebied van open standaarden overneemt. **PM: gesprekken over de werkafspraken lopen nog, hangt mede af van de evaluatie van het programma en de rapportage hierover na de Kamer in november.**

Uitvoering van de Digitale Agenda en de Europese verordening op standaardisatie

De Europese Commissie heeft in 2010 de Digitale Agenda (2010-2020) voor Europa gepresenteerd. In deze agenda staan zeven acties over interoperabiliteit en standaardisatie. Aankomende jaren worden deze acties verder ingevuld. Een aantal acties, zoals de aangekondigde verandering op het gebied van standaardisatie en inkoop

en de herziening van het Europese standaardisatiebeleid middels een verordening, kunnen direct impact hebben op werk van het Forum en College.

Samenwerking met ECP/EPN

Een aantal activiteiten zal in samenwerking met ECP/EPN worden uitgevoerd. Waarbij ECP/EPN de communicatieve kant voor zijn rekening zal nemen.....PM:gesprekken over de werkafspraken lopen nog.

1.4 Criteria voor het kiezen van activiteiten

Met het kader en de ontwikkelingen in de omgeving in het oog heeft het Bureau een lijst gemaakt van mogelijke activiteiten. Hierbij zijn de onderstaande criteria gehanteerd:

1. Moet een duidelijke behoefte aan zijn
2. moet interoperabiliteit bevorderen
3. moet bovensectoraal zijn of geen eigenaar hebben
4. moet passen in het instellingsbesluit
5. moet passen in de beleidskaders
6. moeten onderling samenhang vertonen

2. Activiteiten overzicht

2.1 De rode draad van de activiteiten

Onderstaand een kleine samenvatting met de belangrijkste accenten die we in 2012 leggen. Voor al deze onderwerpen geldt dat het overkoepelende doel het bevorderen van interoperabiliteit is. Of we dit nu doen door het bevorderen van het gebruik van open standaarden, hergebruik van data en voorzieningen of meer samenhang in authenticatie standaarden, de focus ligt op het bevorderen van een betere digitale uitwisseling van gegevens.

Open standaarden: van "u vraagt, wij draaien" naar verbreding van adoptie in samenhang

Ook in 2012 onderhouden Forum/College de lijsten met open standaarden als onderdeel van het adoptieproces. Voor nieuwe aanmeldingen wordt de toetsingsprocedure doorlopen. Ten opzichte van voorgaande jaren is er expliciete aandacht voor de functionele samenhang, voor mogelijke "blinde vlekken" en voor de business case. Voor de functionele samenhang zal een overzicht van standaarden worden opgeleverd.

Daarnaast komen er nieuwe activiteiten om adoptie te bevorderen. Een aantal wordt overgenomen van het programma bureau NOiV, zoals de plugfesten waarin implementaties getest worden. Een aantal zijn nieuw zoals het maken van bestekteksten. Omdat afgelopen jaren is gebleken dat veel organisaties moeite hebben met het beheer van open standaarden, terwijl goed beheer juist essentieel is voor breed gebruik van de standaard, is een nieuw onderdeel dit jaar ondersteuning bij het inrichten van beheer.

Semantiek: van aanbodgericht (contextuele verbijzondering) naar samenhangend.

Afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in het uitdragen van een nieuwe methode. Dit jaar zal het Forum zich vooral richten op inzicht en samenhang tussen semantische aanpakken en ondersteunen van kansrijke semantische initiatieven.

Voorzieningen: van "eerste test" naar standaard proces

In 2011 is voor de erkenning van voorzieningen op verzoek van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een procedure opgesteld analoog aan de procedure voor het toetsen van standaarden. In mei 2012 besluit het College (n.a.v. de nu lopende toetsing) of de opgestelde toetsingsprocedure het juiste middel is om brede adoptie van ontwikkelde voorzieningen te bereiken. Als dit zo is dan kan de procedure gebruikt worden als standaard manier om voorzieningen te erkennen.

Communicatie: meer bekendheid, meer kennis

We gaan door met waar we nu ook al mee bezig zijn: het woord van Forum en College zo goed mogelijk verspreiden. In 2012 zullen we daarnaast ook gaan inzetten op een actieve benadering van de gemeenten als doelgroep zodat ook zij beter bekend zijn met Forum en College en kennis hebben over met name de lijsten met standaarden.

Internationaal: van kennis vergaren naar succesvol interveniëren

In 2010 en 2011 is geïnvesteerd in kennisverbreding op verschillende dossiers. Dit jaar zal de focus liggen op het leren van andere succesvolle Nederlandse interventies op standaardisatie gebied en het bijeenbrengen van stakeholders binnen een thema.

Open data

Dit thema richt zich op technische, organisatorische en juridische belemmeringen (waaronder ontbrekende standaardisatie) die aanbieders en gebruikers ervaren bij hergebruik van open data. Hiertoe wordt nauw samengewerkt met EL&I, BZK, ICTU en ECP.

Samenhang basisregistraties

In 2012 wil (mits gevraagd) het Forum bijdragen aan projecten van de Programmaraad Stelsel van Basisregistraties (PSB) om een werkend en samenhangend stelsel van basisregistraties te realiseren. Focus ligt hierbij op standaarden in het stelset en advies over semantische vraagstukken.

Authenticatie

In 2012 zal het Forum bijdragen aan de onderlinge samenhang en het gericht gebruik van authenticatiemiddelen. Ook zal de handreiking betrouwbaarheidsniveaus authenticatie worden

2.2 Overzicht van de activiteiten

Net als in 2011 heeft het Forum er voor gekozen om naast de kernactiviteiten ook met thema's te gaan werken om de beschikbare middelen effectiever te kunnen inzetten en meer samenhang te creëren. Per thema kan via één van de kernactiviteiten worden bijgedragen om interoperabiliteit binnen dit thema te bevorderen. Onderstaand staat voor elke kernactiviteit en thema weergegeven welke vraag wordt beantwoord.

Kernactiviteiten		
Open standaarden	Toetsingsprocedure lijsten	Welke open standaarden toevoegen?
		Hoe kan samenhang tussen de standaarden op de lijst inzichtelijk gemaakt worden?
		Kan een architectuur van standaarden helpen om op specifieke terreinen meer samenhang te krijgen tussen standaarden?
	Adoptie open standaarden	Hoe kan het gebruik van de standaarden van de lijst verder gestimuleerd worden?
	Business case informatie per standaard	Wat zijn de voordelen van het toepassen van de standaarden van de lijst?
	Beheer open standaarden	Hoe kunnen beheerorganisaties geholpen worden om standaarden beter te beheren?
Voorzieningen	Erkenning van basisvoorzieningen	Werkt de toetsingsprocedure goed?
		Welke voorzieningen toevoegen aan de lijst?
		Hoe voorzieningen op de lijst verder stimuleren?
Semantiek		zijn er semantische problemen? Ontbreekt samenhang?
Internationaal		wat speelt er internationaal op de dossiers?
		Waar moeten we participeren en beïnvloeden?
Communicatie		Wie zijn het Forum en College? Wat heeft de doelgroep aan het Forum en College? Wat heeft het F&C bereikt?
	Beheer handreikingen	Hoe beheren we de ontwikkelde handreikingen op een goede manier?
Thema's		
Authenticatie		Hoe kan er meer samenhang bereikt worden tussen de verschillende authenticatiemiddelen en standaarden?
Samenhang basisregistraties		Welke standaarden kunnen het beste worden ingezet in het stelsel?
		Hoe kunnen semantische vraagstukken in

		het stelsel worden opgelost?
Hergebruik overheidsinformatie / open data		Hoe kunnen belemmeringen voor het gebruik van open data worden weggenomen?
		Hoe kan het beste open data gepubliceerd worden?

2.3 De 11 deelplannen

Onderstaand een uitwerking van de kernactiviteiten en thema's voor 2012.

Kernactiviteiten

2.3.1 Open standaarden: de lijsten

Lijsten met open standaarden (incl. samenhang standaarden)	
Opsteller	Bart Knubben
Datum	4 oktober 2011
DOEL evt. doelgroep	Doel: ▪ "het bevorderen van het gebruik van open standaarden [...] het daartoe in stand houden van een lijst met open standaarden waarvoor voor overheidsorganisaties een 'pas-toe-of-leg-uit regime' geldt en tevens het instandhouden van een lijst met gangbare open standaarden en een procedure voor het bijhouden van deze lijsten" (zie art. 3 sub b en c Instellingsbesluit College en Forum Standaardisatie 2010). ▪ Uitgangspunt is dat in het nieuwe Instellingsbesluit een soortgelijke formulering terugkomt. Doelgroep: ▪ Primair: standaarden gebruikers in de (Semi-)publieke sector ▪ Secundaire: softwareleveranciers, ICT-adviseurs en standaardisatie-organisaties.
RESULTAAT Wat en hoe?	▪ <u>Vraaggestuurd maar proactief</u>: Het Forum start de procedure op basis van aanmeldingen die andere partijen doen. Tegelijkertijd zal het Forum proactief op zoek gaan naar belangrijke "blinde vlekken" (bijv. waar standaarden niet bestaan of onvoldoende worden gebruikt) en deze agenderen. ▪ <u>Uitvoering toetsingsprocedure</u>: 14 aanmeldingen, 8 experttoetsingen/consultaties, 6 standaarden opgenomen op lijsten, 2 verwijderingen/verhuizingen ▪ <u>Adoptie-advies</u>: Bij iedere opgenomen standaard worden zo nodig ook aanvullende adviezen ter bevordering van de adoptie gedaan. ▪ <u>Functionele samenhang</u>: Bij toetsing van standaarden is sinds de nieuwe criteria/toetsingsprocedure meer aandacht voor samenhang tussen standaarden. Ook in de lijsten met open standaarden zelf zal deze samenhang ook terugkomen in de vorm van categorisering en eventueel visuele presentatie ▪ <u>Business case</u>: Bij de toetsing zal uitgebreider stil worden gestaan bij de voor-/nadelen per doelgroep. Ook om mogelijke adoptiedrempels tijdig scherp in beeld te krijgen. ▪ <u>Communicatie</u>: Over de aanmeldmogelijkheid, over lijsten

	en over college-besluiten (o.a. "coming out party's") wordt gecommuniceerd.
Afbakening	Het Forum zal niet: ▪ Standaarden ontwikkelen, maar bestaande standaarden wel erkennen door ze een status te geven.
PLANNING	▪ De procedure wordt twee keer per jaar doorlopen. De exacte planning voor 2012 moet nog worden opgesteld. ▪ Voor een indruk: http://www.forumstandaardisatie.nl/aanmelden/planning-selectieproces-2011/
KRITIEKE SUCCEFACTOREN	▪ Aantal aanmeldingen ▪ Complexiteit en gevoeligheid van standaarden ▪ Hardheid afspraken over 'pas toe of leg uit'

2.3.2 Open standaarden: adoptie open standaarden

Adoptie open standaarden	
Opsteller	Joris Gresnigt
Datum	16 september 2011
DOEL evt. doelgroep	Doel het bevorderen van het gebruik van open standaarden van de lijsten. Doelgroep Primair: standaarden gebruikers in de (Semi-)publieke sector Secundaire: softwareleveranciers, ICT-adviseurs en standaardisatie-organisaties. <i>Dit is extra bovenop het adoptie advies en communicatie uitingen (zoals coming out parties) die een standaard onderdeel zijn van de toetsingsprocedure (zie werkplan lijsten met open standaarden).</i>
RESULTAAT Wat en hoe?	Wat? 1) Monitoring adoptie adviezen gegeven door het Forum. 2) Adoptie-voortgang en barrières signaleren en adresseren (zoals noodzaak profiel) 3) Organiseren van adoptie activiteiten per standaard (indien hier behoefte aan is): a) Plug fecten (implementaties van de standaard testen) b) Handreikingen c) Bestekteksten d) Implementatie-informatie 4) Updaten van het overzicht van standaarden in wet-regelgeving. 5) Aanpassen aanwijzingen voor regelgeving zodat er op een goede manier naar standaarden en voorzieningen wordt verwezen. Hoe? 1) Een monitor wordt gemaakt en komt op de Forum site met daaraan per Forum advies de voortgang. De voortgang wordt bijgehouden door intensief contact met

	de stakeholders. 2) a) Door contact met stakeholders rondom de standaarden, het gericht aanschrijven en vragen om knelpunten. Vervolgens faciliterend optreden. Analooq aan de aanpak van de SAML profielen. b) Vertalen van de monitor gegevens over standaarden naar consequenties voor het College en Forum. 3) a) gebruik makend van het draaiboek van NOiV, communicatief ligt de taak bij ECP/EPN, inhoudelijk bij het Bureau en de beheerder. Het Bureau stuurt. b) Samen met beheerder en andere belanghebbenden, eventueel ondersteund door externe partij. c) Gebruik makend van het ontworpen format, samen met de beheerder en inkopers. Komt op PIANO te staan. d) Samen met de beheerder volgens het bestaande format. 4) Gebruik maken van een al bestaande tool ontwikkeld door ICTU. 5) De in 2011 ingediende wijziging ondersteunen door advies en uitleg.
Afbakening	Het Forum zal niet: • Zelf de voortgang van de adoptie van standaarden monitoren zoals dat nu door pbNOiV wordt gedaan. • Controleren van aanbestedingen op het goed gebruik van standaarden.
PLANNING	Per standaard waarover het Forum adviseert.
KRITIEKE SUCCESFACTOREN	▪ Relevante standaarden met adoptie-potentieel binnen gekozen thema's ▪ Goede samenwerking met ECP/EPN en de partij die de monitor uitvoert.

2.3.3 Open standaarden: business cases

Businesscase Informatie bij standaarden	
Opsteller	Maarten van der Veen
Datum	26 september 2011
DOEL evt. doelgroep	Doel: De adoptie van standaarden vergroten door meer aandacht te geven aan de economische impact van het gebruik van een standaard. Doelgroep: • College Standaardisatie (Als beleidsverantwoording) • (Semi-)publieke sector, bedrijfsleven en burgers
RESULTAAT Wat en hoe?	Wat: • Een businesscase per pas toe of leg uit standaard In deze businesscase worden de businessdrivers voor de verschillende stakeholders inzichtelijk. Hoe: • Voor nieuwe aanmeldingen wordt een kwalitatieve businesscase onderdeel van de toetsingsprocedure (met tenminste onderscheidt inde groepen: overheid, bedrijfsleven en burgers) • Voor reeds opgenomen standaarden wordt op verzoek op dezelfde wijze businesscase-informatie verzameld of wordt

	een nieuwe methode opgesteld.
Afbakening	- De gevraagde businesscase informatie is kwalitatief van aard. Dit houdt in dat er <u>geen exacte getallen</u> achterhaald hoeven worden, maar dat wel inzichtelijk is of er economische voordelen aan adoptie van (of migratie naar) de standaard verbonden zijn. - Reeds bestaande businesscases dienen wel geïnventariseerd te worden. - Businesscase informatie wordt verkregen bij het toetsen van <u>nieuwe</u> standaarden. - Op verzoek van Forum en College kan businesscase informatie verzameld worden van reeds opgenomen standaarden. - Het Forum en College beslissen of voor het verkrijgen van de businesscase informatie dezelfde methode gebruikt wordt als bij het toetsen van nieuwe standaarden of dat hier een afzonderlijke methode voor wordt gehanteerd (zoals bijvoorbeeld de doorontwikkeling van het Integrate adoptie-instrument)
PLANNING	- Q1-Q4 businesscase informatie verkrijgen bij toetsing van nieuwe standaarden (de benodigde uitbreiding aan de toetsingprocedure wordt naar verwachting in 2011 voltooid) - Q1 –Q4 op verzoek van Forum en College verzamelen businesscase informatie voor (een aantal) reeds opgenomen standaarden.
KRITIEKE SUCCESFACTOREN	- Forum en College geven tijdig aan voor welke reeds opgenomen standaarden zij graag businesscase informatie willen verkrijgen. - Forum en College beslissen over de methode waarop bovenstaande wens wordt uitgevoerd. - Bereidwilligheid stakeholders om mee te werken aan het verkrijgen van de gewenste informatie.

2.3.4 Open standaarden: beheer

Inrichting beheer open standaarden	
Opsteller	Marijke Salters
Datum	16 september 2011
DOEL evt. doelgroep	Doel: Inrichtingshandleiding voor de inrichting van beheer van open standaarden, gebaseerd op BOMOS en de ervaringen tijdens inrichting bij Logius. Met als referentie bestaande Best Practices. Achtergrond: Eén van de criteria voor toevoeging van een open standaard op de pas toe of leg uit lijst is beheer. Op dit punt struikelen standaarden regelmatig. Het Forum wil graag bijdragen aan professionalisatie van het beheer van standaarden. Logius beheert op dit moment al een aantal standaarden. Logius is daardoor een goede “case”.
RESULTAAT Wat en hoe?	Een praktische installatie handleiding voor de inrichting van een beheerorganisatie voor open standaarden gebaseerd op verschillende scenario's resulterend in een publicatie.. Hoe: door inrichting van een centrum van standaarden, waarbij de inrichting communities een aandachtspunt is. Deze inrichting dient als case, waardoor aanscherping van BOMOS en praktische implementatie tips kunnen worden opgesteld. De installatie handleiding is daarmee een praktische handreiking

	voor het beheer van standaarden.
Afbakening	- Het Forum is niet de probleemeigenaar van de inrichting bij Logius. Logius zelf is trekker/opdrachtgever van de verandering. Het Forum levert kennis over bestaande beheerorganisaties, BOMOS en zorgt voor publicatie van de leereffecten. - Eventueel benodigde hulpmiddelen, zoals soft- en hardware zijn niet voor rekening van BFS.
PLANNING	Start: januari 2012 Afronding: juni 2012 Deelresultaten/mijlpaaldocumenten worden afgestemd op de cycli van Forum en college. In het Project Initiatie Document wordt dit meegenomen.
KRITIEKE SUCCESFACTOREN	- Opdrachtgever voor Logius (BZK/ EL&I) voor financiering van overige kosten voor het project, zoals eigen uren, tooling etc. - Opname in de Logius planning van 2012 en verder

2.3.5 Voorzieningen

Erkenning van (basis)Voorzieningen	
Opsteller	Maarten van der Veen
Datum	26 september 2011
DOEL evt. doelgroep	Doel: Grootschalige aansluiting op en het gebruik van de basisvoorzieningen van de e-overheid versnellen. Meer specifiek is het doel komen tot een situatie waarin: Het voor de betrokken partijen duidelijk is wat basisvoorzieningen zijn en welke van die basisvoorzieningen men geacht wordt te gebruiken met uitsluiting van specifieke lokale oplossingen. Doelgroep: (Semi-)publieke sector
RESULTAAT Wat en hoe?	Wat: - Een lijst met erkende voorzieningen - Een adoptieadvies voor iedere getoetste voorziening Hoe: - Uitvoering toetsingsprocedure voor erkenning van voorzieningen : aanmelding, intake, experttoetsing, consultatie, besluitvorming. - Als onderdeel van bovenstaande procedure opstellen van een adoptieadvies voor de getoetste voorziening. - Communicatie: - over het bestaan van de erkenningsprocedure - oproep tot aanmelding - opname van een voorziening op de lijst
Afbakening	Het Forum zal de procedure niet gebruiken voor: - Voorzieningen die zich zodanig bewezen hebben dat zij feitelijk al als gangbaar beschouwd kunnen worden. - Voorzieningen waarvan de beoogde gebruikersgroep beperkt is. Daarnaast zal de toetsingsprocedure de huidige bestuurlijke afspraken op het gebied van elektronische voorzieningen niet doorkruisen.

PLANNING	In mei 2012 besluit het College (n.a.v. de nu uitgevoerde pilot) over de Erkenning van voorzieningen en of de toetsingsprocedure doorvoor het juiste middel is. Mocht dit een positief besluit zijn dan kunnen na mei 2012 voorzieningen getoetst worden.
KRITIEKE SUCCEFACTOREN	▪ Advies Forum en besluitvorming College (mei 2012) ▪ Betrokkenheid omgeving (bijv. aantal aanmeldingen) ▪ Complexiteit en gevoeligheid van voorzieningen ▪ Borging invulling van adoptieadvies. ▪ Comittent van eigenaren basisvoorzieningen

2.3.6 Semantiek

Semantiek	
Opsteller	Marijke Abrahamse
Datum	4 oktober 2011
DOEL evt. doelgroep	Bevorderen van semantische interoperabiliteit door: - In- en overzicht te bieden in de verschillende semantische aanpakken die toegepast worden en/of in ontwikkeling zijn. Samenhang en samenwerkingsopties (incl. gegevens hergebruik) in beeld brengen. - Kansrijke domeinoverstijgende semantische initiatieven te ondersteunen, in het bijzonder met toepassing van contextuele verbijzondering.
RESULTAAT Wat en hoe?	a. WAT: Overzicht van verschillende methodes, projecten en ontwikkelingen op het terrein van semantiek en hun onderlinge samenhang. Het gaat om zowel methodes/initiatieven binnen de e-overheid als toepassingen in het private domein. Raakvlakken en (mogelijke) samenhang worden inzichtelijk gemaakt. Aandachtspunt is identificatie van mogelijk bepalende elementen voor adoptie van semantische standaarden. HOE: Opdracht verstrekken voor opstellen overzicht. Nadrukkelijk 'het veld' betrekken, geen deskstudy maar door experts gedragen overzicht. Daartoe organiseren van tafel(s). b. WAT: Stimuleren en ondersteunen van toepassing van de methode van contextuele verbijzondering. Met name als het e-overheids initiatieven of voorzieningen betreft. Ook aandacht voor interesseren bedrijfsleven. HOE: - Ondersteunen methodische doorontwikkeling, opleidings- en/of communicatieproducten, mits resultaten volledig open en toegankelijk voor hergebruik. - Ondersteunen casussen van organisaties die de methode voor het eerst in de praktijk willen toepassen. > voorwaarde is vraagsturing en medefinanciering door de te ondersteunen partij(en) c. WAT: Advies(-zen) aan Programmaraad Stelsel van Basisregistraties (PSB) betreffende semantische vraagstukken (zie ook werkplan samenhang basisregistraties).

	HOE: - door lidmaatschap/ participatie van hoofd BFS in de stuurgroep 'Werkend Stelsel' van de PSB - ondersteuning van uitvoering van pilot-casussen en/of communicatie daarover. d. WAT: Volgen van internationale ontwikkelingen op semantiekgebied. HOE: Zie werkplan Internationaal
KRITIEKE SUCCEFACTOREN	<u>Algemeen:</u> Betrokkenheid (probleemherkenning, vraagformulering) van sleutelfiguren van uitvoeringsorganisaties; Betrokkenheid private partijen (aanbieders en afnemers) <u>Voor contextuele verbijzondering:</u> Ingezette opschaling moet doorzetten; Positieve resultaten Essence fase 2; Kennis en kwaliteit van modelleers;

2.3.7 Internationaal

Internationaal	
Opsteller	Joris Gresnigt
Datum	15 oktober 2011
DOEL evt. doelgroep	Doel: Forum, College en directe stakeholders die weten wat er internationaal speelt op het gebied van standaardisatie en interoperabiliteit zodat rekening hiermee gehouden kan worden , er beïnvloeding kan plaatsvinden en advies gegeven kan worden. Doelgroep: Forum en College zelf en partijen die geraakt worden door de internationale ontwikkelingen.
RESULTAAT Wat en hoe?	Wat: 1) Inbreng van het Nederlandse standpunt op de in dit werkplan geprioriteerde thema's, waaronder internationale standaardisatie. 2) Leren van andere succesvolle Nederlandse interventies op het gebied van standaardisatie zodat we dit zelf kunnen toepassen. 3) Adviezen over internationale thema's aan belanghebbenden. Hoe: ▪ Laten analyseren van succesvolle voorbeelden (zoals wifi en blue tooth) met aanbevelingen voor het F&C en stakeholders. ▪ Creëren van een hecht netwerk met Nederlandse standaardisatie vertegenwoordigers en daar informatie van uitvragen en delen, bijvoorbeeld dmv bijeenkomsten. ECP/EPN wordt hierbij betrokken. ▪ Participatie in relevante groepen van de EC: CAMSS, SEMIC, wellicht de IT-standaardisatie stuurgroep van

	DG Enterprise. ▪ Participatie in het internationale netwerk met andere buitenlandse overheden ▪ Nationale afstemming voor de internationale bijeenkomsten en terugkoppeling met stakeholders achteraf. ▪ Spreken op internationale bijeenkomsten over IT-standaardisatie en interoperabiliteit
Afbakening	▪ Het Forum heeft geen coördinerende rol op dit vlak, deze ligt bij EL&I (DG Enterprise) en BZK (ISA groepen). ▪ Het vormen van ronde tafels over onderwerpen waar het Forum niet eindverantwoordelijk voor is valt dan ook buiten de scope.
PLANNING	▪ Case studie: voor mei 2012. Rest: doorlopend.
KRITIEKE SUCCESFACTOREN	▪ Goede afstemming met EL&I en BZK, waaronder het verkrijgen van toegang tot de relevante stukken en bijeenkomsten. ▪ Inspanning & participatie van EL&I en BZK bij relevante standaardisatie onderwerpen. ▪ Vinden van succesvolle casussen.

2.3.8 Communicatie

Communicatie	
Opsteller	Monique Dassen
Datum	22 september 2011
DOEL	Verder uitbreiden van de bekendheid met en vergroten van de (inhoudelijke) kennis over (het werk van) Forum en College Standaardisatie bij de verschillende doelgroepen. Daarnaast ook het versterken en uitbouwen van de relaties met de verschillende stakeholders en doelgroepen.
Doelgroepen	Doelgroepen/stakeholders: - Bestuurders Rijk (Collegeleden, CIO's, SG's en DG's) - Manifestgroep partijen en andere uitvoeringsorganisaties. - KING en VNG - Standaardisatie organisaties - Beheerders van standaarden - Gebruikers (architecten, bestuurders, projectleiders) - Private sector (via VNO-NCW en MKB-NL) - Inkopers en leveranciers (van software) Strategie: - Positioneren van Forum en College Standaardisatie als HET adviesorgaan/kenniscentrum voor standaarden en interoperabiliteit. - In alle uitingen benadrukken wat maatschappelijke nut en noodzaak zijn van (het werk van) het Forum en College. - Communiceren van actualiteiten, successen en mijlpalen rondom en van Forum en College.

	- Aparte doelgroepbenadering per doelgroep. Bijvoorbeeld de gemeenten zijn anno 2011 nog slechts beperkt op de hoogte van het bestaan en de werkzaamheden van Forum en College evenals het bestaan en de inhoud van de lijsten met open standaarden. Door een actieve benadering van deze specifieke doelgroep willen we de bekendheid met en kennis van (vooral) de lijsten met open standaarden verbeteren. Hiervoor zal de samenwerking worden gezocht met KING en VNG.
RESULTAAT Wat en hoe?	De stakeholders en doelgroepen weten steeds beter wat de rol en positie en doelen van Forum en College Standaardisatie zijn en kennen de lijsten met standaarden (en evt. basisvoorzieningen in een later stadium). De middelen die het Bureau zal inzetten om bovenstaande doelen te bereiken zijn: - Het blijven aanvullen en updaten van de website met relevant nieuws en informatie. Met behulp van nieuwssberichten en blogs op de eigen website en op de websites en nieuwsbrieven van anderen en via Twitter aandacht vragen voor nieuws. De website is het belangrijkste informatiekanaal van Forum en College. - Publicaties (handreikingen, rapportages, notities) en promotiemateriaal (folders en brochures) nieuw te maken (Handreiking betrouwbaarheidsniveaus, Handreiking Pas Toe of Leg Uit), updaten (BOMOS, Multimediaformaten en Open Documentstandaarden) en verspreiden bij relevante doelgroepen. Dit is inclusief de over te nemen publicaties van NOiV. - Deelname aan evenementen i.s.m. anderen (w.o. ECP-EPN, Novay, TNO) en aanwezig zijn bij of spreken tijdens congressen/seminars van anderen (w.o. i-Digitaal Bestuur Congres van Logius en andere Logius bijeenkomsten). - Organiseren van Ronde Tafel(s) en workshops over specifieke onderwerpen (adoptie, internationale trends of specifiek over een bepaalde standaard etc.) en bijeenkomsten voor beheerders. - Deelname aan/sponsoring van ECP-EPN Jaarcongres met invulling van eigen track. - Uitsturen van persberichten bij nieuwe toevoegingen aan lijsten, besluiten van het College en ander actueel nieuws waaronder het uitbrengen van publicaties e.d. - Invulling eigen rubriek over standaarden in relatiemagazine van Logius (Koppelvlak). - In verband met het wegvallen van NOiV zal BFS een beperkt aantal taken van hen overnemen die al dan niet in samenwerking met ECP-EPN zullen worden georganiseerd. Hieronder vallen o.a. plugfests (2x per jaar) en coming out parties (2x per jaar) en het beheer en updaten van handreikingen (in brochure-vorm) - Elektronische nieuwsbrief/magazine tbv doelgroepen. Hiervoor dient een eigen adressenbestand te worden opgezet en bijgehouden. - Onderhouden van contacten met en bijwonen van periodieke overleggen van Logius en haar projecten.
	Gedurende het hele jaar. Q1 + Q2 Plugfest en coming out party

PLANNING	Q3 + Q4 Plugfest en coming out party Q4 Jaarcongres
AFBAKENING	BFS en ECP-EPN zullen nauw gaan samenwerken op gebied van communicatie. Rolverdeling is als volgt gewenst: BFS beheert het communicatiebudget en verzorgt de inhoudelijke bijdrage, ECP-EPN verzorgen organisatie en logistieke afhandeling van o.a. de events.

Thema's

2.3.9 Authenticatie

Authenticatie	
Opsteller	Peter Waters
Datum	26 september 2011
DOEL evt. doelgroep	Bijdragen aan de onderlinge samenhang en het gericht gebruik van authenticatiemiddelen Doelgroep: alle organisaties in de publieke sector en via hen burgers en bedrijven
RESULTAAT Wat en hoe?	a. Beheer en onderhoud Forum handreiking voor het bepalen van betrouwbaarheidsniveaus b. communicatie over handreiking c. standaarden identificeren en toevoegen aan de lijst d. advisering aan/over concrete projecten (bijv. eHerkenning) e. volgen internationale ontwikkelingen Hoe Ad a. inrichten community en verzamelen ervaringen en issues, ontwikkeling passage over machine to machine communicatie Ad b. publiciteitscampagne (zo mogelijk samen met DigiD)
Afbakening	Het Forum neemt geen nieuwe eigen initiatieven. De beschreven acties volgen uit in 2011 ingezette activiteiten. Certificering van bestaande authenticatiemiddelen is de verantwoordelijkheid van BZK en EL&I.
PLANNING	- a.: Q1 t/m Q4 - b.: Q1 en Q2 - c.: Q1 t/m Q4 - d.: PM - e.: Q1 t/m Q4
Kritieke Succesfactoren	Voortgang eHerkenning

2.3.10 Hergebruik overheidsinformatie/open data

Hergebruik overheidsinformatie/ Open data	
Opsteller	Marijke Salters

Datum	16 september 2011
DOEL evt. doelgroep	Doel: Citaat beleidsnotitie EL&I: De doelstelling van open data is ruimte te creëren voor innovatie en economische groei door overheidsdata beschikbaar te stellen aan ondernemers. Achtergrond: ▪ "toepassing van open standaarden de norm is voor het elektronisch uitwisselen en het (her)gebruiken van gegevens" (Toelichting Instellingsbesluit Forum en College) ▪ De overheid ontwikkelt veel waardevolle informatie. Deze informatie is ook bruikbaar voor de maatschappij; bedrijven kunnen bijvoorbeeld op basis hiervan diensten ontwikkelen. De EU heeft dit potentieel becijferd op een jaaromzet van EUR 27 miljard. Om dit potentieel te benutten dient de overheid haar informatie in een vorm te publiceren die hergebruik mogelijk maakt. Voor hergebruik gelden een aantal belemmeringen: 1. Publieke partijen weten niet in welk formaat hun data het best gepubliceerd kan worden 2. Potentiële gebruikers kunnen bestanden met open data niet vinden 3. Potentiële gebruikers hebben geen idee welke data ze krijgen 4. Publieke partijen hebben aangegeven in een inventarisatieronde dat ze aarzelen om data aan te bieden, omdat hun ICT configuratie niet geschikt is om derden grootschalig data ter beschikking te stellen Daarnaast bestaat een juridische belemmering 5. Publieke partijen zijn bang voor schadeclaims door fouten in open data Primaire doelgroep: (Semi-)publieke sector en private partijen
RESULTAAT Wat en hoe?	1. Publicatie van een aansluitingshandleiding voor publicatie van open data op data.overheid.nl 2. Publicatie van een juridische aansluitingshandleiding op data.overheid.nl 3. Optioneel: aanmelding nieuwe open standaarden Hoe: 1. Het BFS verleent een opdracht tot onderzoek, waarbij publicatie standaarden en vindbaarheid standaarden en randvoorwaarden voor hergebruik worden vastgesteld. 2. Het BFS verleent een juridische opdracht, waarbij onderzocht wordt onder welke voorwaarden een dataset volledig open en zonder risico kan worden gepubliceerd.
Afbakening	▪ Het Forum zorgt voor een advies voor het wegnemen van de belemmeringen. Zij is niet de eigenaar van het open data project.
PLANNING	<i>1e onderzoek:</i> Start 1: oktober 2011/ november 2011 ter informatie in college Afronding 1: April décharge aan werkgroep mei 2012 Resultaat in College <i>Juridisch onderzoek:</i>

	Start 2: februari 2012 Afronding 2: juni (Décharge werkgroep) november 2012 in college
KRITIEKE SUCCEFACTOREN	▪ Betrokkenheid uitvoeringsorganisaties die open data beschikbaar stellen. ▪ Commitment van Geonovum, project Open data (BZK) en Antwoord voor bedrijven (EL&I). Commitment BZK DRI

2.3.11 Samenhang basisregistraties

Samenhang Basisregistraties	
Opsteller	Peter Waters
Datum	26 september 2011
DOEL evt. doelgroep	Bijdragen aan projecten van de Programmaraad Stelsel van Basisregistraties (PSB) om een werkend en samenhangend stelsel van basisregistraties te realiseren Doelgroep: PSB en onderliggende stuurgroepen
RESULTAAT Wat en hoe?	a. Forum adviezen aan de PSB over relevante standaarden voor basisregistraties (zie deelplan standaarden) b. Advisering over semantische vraagstukken (zie deelplan semantiek) Het hoofd BFS is lid van de stuurgroep 'Werkend Stelsel' van de PSB Hoe
Afbakening	Uitgangspunt is vraagsturing. Op verzoek van de PSB levert het Forum gevraagde resultaten.
PLANNING	a.: Q1 t/m Q4 b.: Q1 t/m Q4
KRITIEKE SUCCEFACTOREN	Algemeen: Besluit College om aan dit onderwerp prioriteit te geven Ad a. is sterk afhankelijk van vragen vanuit de PSB Ad b. is afhankelijk van het succes van een pilot die najaar 2011 wordt uitgevoerd